

اول ماه مه ۱۳۵۸

پس از قیام کارگران و مردم ستم‌دیده ایران و سرنگونی رژیم شاه، اولین مراسم روز کارگر در میان خروش انقلاب برگزار شد. این با شکوه‌ترین جشن کارگران بود. میلیون‌ها زن و مرد کارگر در این روز در شهرهای مختلف ایران، روز همبستگی جهانی خود را با برپائی ده‌ها میتینگ و تظاهرات پرشور، جشن گرفتند:

در تهران، بیش از نیم میلیون نفر در تظاهرات اول مه شرکت کردند. کارگران در پیشاپیش صفوف تظاهرات با حمل شعارهای کارگری حرکت می‌کردند، قانون کار رژیم شاه باید ملغی شود، قانون کار با شرکت نمایندگان کارگران باید نوشته شود، دو روز تعطیلی و ۴۰ ساعت کار در هفته، مزد برابر در ازای کار برابر برای زنان و مردان، مبارزه کارگران شاغل از مبارزه کارگران بی‌کار جدا نیست، از جمله شعارها و مطالبات کارگران بود. این روز تهران تماماً رنگ کارگری به خود گرفته بود.

در آبادان، سندی‌کای ۱۲ هزار نفری کارگران بی‌کار تظاهرات باشکوهی به راه انداخت که ۵۰ هزار نفر شرکت کننده داشت، در این تظاهرات، کارگران آبادان همان شعارها و مطالبات کارگران تهران را در صفوف فشرده و متحد خود حمل می‌کردند.

در اهواز، هزاران کارگر در باشگاه نفت، جشن اول ماه مه را برگزار کردند. در اصفهان، کارگران ذوب آهن و کارخانه‌های دیگر به همراه جمع کثیری از کارگران بی‌کار، مراسم روز کارگر را به طور مشترک در کنار یکدیگر جشن گرفتند.

در تبریز، کارگران میتینگ خود را در باغ شمال برپا کردند. مزدوران رژیم با کارشکنی و ارباب تلاش کردند از برپائی مراسم مستقل کارگران جلوگیری کنند. صفوف وسیع و متحد اجتماع کنندگان در باغ شمال تبریز جواب دندان شکنی به حاکمان جدید سرمایه بود.

در سنندج، مردم ستم‌دیده و کارگران از دو نقطه شهر راهپیمایی اول ماه مه را آغاز کرد و در میدان آزادی به هم متصل شدند. در سخنرانی اول مه در سنندج در باره روز جهانی کارگران و توطئه رژیم برای سرکوب کارگران و زحمتکشانشان کردستان صحبت شد. در این میتینگ با شکوه، هزاران کارگر شعار برابری، برادری، حکومت کارگری را سر دادند.

در شهر مهاباد، تظاهرات با شکوهی توسط جمعیت انبوه کارگران فصلی، کارگران کارگاه‌های مختلف و مردم شهر به راه افتاد. کارگران شعار می‌دادند: «پیروز باد روز جهانی کارگر!»، «کارگران جهان متحد شوید!»، «برابری، برادری، حکومت کارگری!»، در این تظاهرات با شکوه، مردم اجتماع کننده بر علیه خفقان و سرکوب رژیم اسلامی هم شعار می‌دادند.

در کرمانشاه، کارگران شرکت نفت، کارخانه قند، کارگران ساختمانی و شیرینی پزی به همراه سایر مردم و دست در دست یکدیگر در میدان جوانشیر جشن همبستگی جهانی خود را برپا کردند.

اول ماه مه ۱۳۵۹

روز کارگر سال ۵۹، در شرایطی فرا رسید که رژیم اسلامی چنگ اندازی به دستاوردهای انقلاب ۵۷ را آغاز نموده بود. جشن روز کارگر در این سال در جنگ و گریز با دستجات فالانژ و حزب الهی رژیم و به صورت مراسم پراکنده و محدود در شهرهای مختلف ایران برگزار شد.

سال ۵۹ در یازدهم اردیبهشت سنندج در تب جنگ توده‌ای با نیروهای سرکوبگر جمهوری اسلامی می‌سوخت. اول مه این سال در دل جنگ ۲۴ روزه برگزار شد. در روز کارگر، مردم انقلابی که ستون نظامی ۱۸۰۰ نفره رژیم اسلامی را تار و مار کرده بودند و تدارک آمادگی مقابله با یورش‌های عظیم تری را می‌دیدند، مجال برگزاری مراسم بزرگ و با شکوه اول مه را نیافتند. اما، در بنک‌های زحمتکشان و انقلابیون محلات شهر سنندج این جا و آن جا به طور پراکنده مراسم‌های کوچکی برپا و یاد روز جهانی کارگر گرامی داشته شد.

همچنین در شهرهای مختلف کردستان (بوکان، مریوان، اشنویه و کامیاران) مراسم روز کارگر با شرکت انبوه کارگران و زحمتکشان این شهرها برگزار شد و پیام‌های همبستگی با کارگران جهان در اجتماعات آن‌ها قرائت گردید.

اول ماه مه ۱۳۶۰

در تهران اول مه ۶۰ به فراخوان سازمان‌های چپ تظاهرات روز کارگر برپا گردید. هزاران نفر در این تظاهرات گرد آمدند. مزدوران رژیم اسلامی تلاش می‌کردند تا از برگزاری این مراسم مستقل جلوگیری کنند. دستجات فالانژ و حزب الهی در معیت سپاه پاسداران با چاقو و چماق به افراد اجتماع کننده حمله می‌کردند. در چنین شرایطی جمعیت مقاوم، جشن همبستگی جهانی خود را آغاز نمود. پلاکارد پارچه‌ای بزرگی به وسیله چند بادکنک به آسمان فرستاده شد که روی آن نوشته شده بود: «زنده باد اول ماه مه!، روز جهانی کارگران!»، «زنده باد کمونیسم!»، در اول مه ۶۰ تهران که با سرکوب وحشیانه رژیم اسلامی سرمایه روبه‌رو شده بود، حداقل سه تن با شلیک گلوله مزدوران زخمی شده و ده‌ها تن دیگر به وسیله چاقو، چماق و کابل مجروح و مصدوم گردیدند.

سال ۶۰ به جز بوکان، سایر شهرهای کردستان توسط رژیم اسلامی، اشغال شده بود و بوکان که تنها بازمانده دمکراسی انقلابی در کردستان بود برگزار کننده یکی از باشکوه‌ترین مراسم‌های اول

مه شد. جمعیت انبوهی از کارگران و زحمتکشان بوکان و روستاهای اطراف گرد آمدند. شهر تماما رنگ و بوی جشن کارگری بخود گرفته بود. نمایندگان تشکلهای کارگری، و سازمانهای چپ سخنرانی کردند و پیام خواندند. سپس راهپیمایی گستردهای با شعارهای کارگری در سطح شهر برگزار شد. در مراسم روز کارگر بوکان برای اولین بار سرود انترناسیونال به زبان کردی توسط هنرمندان کومه له اجرا شد.

اول ماه مه ۱۳۶۱ ، ۱۳۶۲ ، ۱۳۶۳

در این سالها در دل گورستان وحشتی که رژیم اسلامی با دستگیری و اخراج و قتل عام کارگران و انقلابیون کمونیست و آزادیخواه بعد از ۳۰ خرداد ۶۰ به راه انداخته بود، کارگران ایران موفق به برگزاری گسترده و علنی روز کارگر نشدند و به اشکال دیگری از برگزاری مراسم اول مه روی آوردند. به عنوان مثال پخش شیرینی در محل کار، برگزاری مراسم سخنرانی در کارخانه و بعضا تعطیل چند ساعته کارخانه. علاوه بر آن برگزاری مخفیانه روز کارگر در جمعهای محدود و تحت عناوین و پوششهای گوناگون، در شرایط اختناق یکی از اشکال دائمی برگزاری مراسم اول ماه مه در ایران بوده است. اینها از حمله اشکالی است که برگزاری مراسم مستقل روز کارگر به خود گرفته است. در مجموع و علیرغم حاکمیت سیاه جمهوری اسلامی، برگزاری مستقل اول مه به سنتی گسترده و جا افتاده در میان کارگران تبدیل می شود و هر سال نسبت به سال قبل بخش وسیع تری از کارگران را در بر می گیرد.

بالاخره تحت فشار کارگران رژیم اسلامی قبول کرد که یک روز را بنام روز کارگر تعیین کند اما یک روز مذهبی و نه اول مه را. اما اعتراض کارگران رژیم را مجبور کرد که در لایحه کار روز اول مه را به عنوان روز کارگر و همچنین تعطیلی آن را به رسمیت بشناسد. از این دوره به بعد رژیم اسلامی که در تعطیل نکردن اول مه موفق نبوده است تلاش کرده تا هر طور که خود صلاح و مناسب بداند به نیابت از کارگران مراسمی برپا کند. از این دوره به بعد، تحریم مراسم دولتی و برگزاری مراسم مستقل یکی از هدفهای اصلی مبارزه کارگران ایران در اول مه بوده است.

اول ماه مه ۱۳۶۴

اول مه ۶۴، در شرایطی فرا رسید که مبارزات کارگری پس از یک دوره سکوت و سکون در برابر یورش قدره بندان جمهوری اسلامی، مجددا بر سر مطالباتی مانند افزایش دستمزد، جلوگیری از اخراج، خودداری از اعزام به جبهه و باج و خراج جنگی آغاز گشته بود. در کارخانه های تهران

از روزهای قبل از اول مه، بحث کم کاری و تعطیلی کار در روز کارگر و برگزاری مراسم بر سر زبان‌ها بود. از طرف دیگر رژیم اسلامی تلاش داشت با برگزاری مراسم دولتی در صبح اول مه، هم خود را مدافع کارگران و روز کارگر نشان دهد و هم از برگزاری مراسم مستقل کارگران جلوگیری کند. روز اول مه، گروه کارگران را با حيله‌های مختلف و تحت فشار سوار اتوبوس‌ها کرده و به استادیوم آزادی، محل برگزاری مراسم دولتی بردند. رژیم انتظار داشت که بتواند حداقل ۱۰۰۰۰۰ نفر را به مراسم خود بکشاند و استادیوم را پر کند. اما حداکثر توانست ۵۰۰۰ نفر را بسیج کند. جمعیت حاضر نیز، از هر فرصتی استفاده کرده و از مراسم در می‌رفتند. مراسم دولتی با تعداد قلیلی کارگر آغاز شد. رئیس جمهور خامنه‌ای در حالی که آن تعداد قلیل کارگر هم استادیوم را ترک می‌کردند مجبور شد مجیزگوئی خود را سریعاً خاتمه دهد و از استادیوم خارج شود.

کارگران، اول مه را با شرکت نکردن در مراسم دولتی، کم کاری و تعطیلی کار جشن گرفتند. کارخانه زامیاد: کارگران تصمیم گرفته بودند جشن اول مه را با خرید گل و شیرینی برپا کنند. از روزهای قبل از ۱۱ اردیبهشت، فراخوان و تبریک اول مه حزب کمونیست ایران در کارخانه پخش شده بود. جاسوسان انجمن اسلامی در اول مه به تکاپو افتاده بودند و از کارگران می‌خواستند به مناسبت روز کارگر، تولید را دو برابر کنند! کارگران ساعت هشت و نیم صبح کار را تعطیل کردند. مدیریت شرمگینانه اعلام کرد که به مناسبت روز کارگر، کارخانه تعطیل می‌گردد!

در کارخانه‌های پلاسکوکار، تولیدارو، ایران ابزار، صنعتی مهرآباد و کفش ملی، کارگران برای شرکت در مراسم دولتی از طرف مدیریت تحت فشار بودند. اکثر کارگران این کارخانه‌ها به بهانه رفتن به مراسم دولتی کار را تعطیل کردند اما به جای مراسم دولتی، راهی خانه خود یا دوستان خود شدند تا روز همبستگی جهانی خود را جشن بگیرند.

کارخانه جوراب آسیا: صبح اول مه مدیریت اسلامی کارخانه کارگران را با فریب به کارخانه کشاند. کارگران که متوجه حيله مدیریت شدند، معترضان کار را تعطیل کرده و از کارخانه زیمنس، مدیریت کار را فقط برای کسانی که حاضر به شرکت در مراسم دولتی بودند تعطیل کرده بود. کارگران یک پارچه اعتراض کردند و خواهان تعطیلی کار شدند. علی‌رغم مخالفت کارگزاران سرمایه، عزم مصمم کارگران این کارخانه‌ها را به تعطیلی کشاند.

در کارخانه‌های کشمیر، نساجی، خانه‌سازی، کاپکان، سیمان باختران، کاشی ایرانا، شیشه مینا، نفت پارس، درخشان تهران، ایران یاسا و نخ ریسی، کار نیمه تعطیل بود. مدیریت این کارخانه‌ها اعلام کرده بود که فقط کسانی که به مراسم دولتی در استادیوم آزادی می‌روند، می‌توانند کار نکنند. بسیاری از کارگران برای آنکه کار نکنند به مراسم دولتی رفتند و پس از مدت کوتاهی به

خانه‌هایشان باز گشتند.

در کارخانه‌های فیات و سینا دارو، کارگران از روزهای قبل از ۱۱ اردیبهشت، برای خرید شیرینی پول جمع می‌کردند. اول مه در این کارخانه‌ها در بین کارگران شیرینی پخش شد. کارگران ضمن تبریک به یکدیگر در تجمعات خود درباره اهمیت تاریخی و طبقاتی این روز حرف می‌زدند. در تبریز، هم رژیم اسلامی مراسم فرمایشی روز کارگر را برپا کرد. کارگران کارخانه‌ها و موسسات مختلف تحت فشار بودند تا در این مراسم‌ها شرکت کنند. اما، تحریم مراسم دولتی از طرف کارگران چشم‌گیر بود. از ۶۷۰۰ کارگر تراکتورسازی فقط ۱۵۰۰ نفر و از ۳۰۰۰ کارگر ماشین‌سازی، ۶۰۰ نفر در مراسم دولتی شرکت کردند و کارگران چند موسسه بزرگ دولتی، پالایشگاه تبریز، گچ آذربایجان، سیمان صوفیان، کابل‌سازی، شیر پاستوریزه و راه آهن تبریز هیچ شرکتی در این مراسم ضدکارگری نداشتند.

اول مه ۶۴ در سنندج، سرآغاز گسترش مجدد اتحاد و همبستگی کارگران بود. از روزهای پیش از اول مه، شعارهای رادیو حزب کمونیست ایران بر در و دیوار شهر نقش بست. روز اول مه بسیاری از مراکز کار در سنندج تعطیل شد. بر فراز کوه آبیدر آتش روشن شد. کارگران به دیدار هم می‌رفتند و در محافل خانوادگی از اهمیت تاریخی این روز و مبارزات و مطالبات کارگری حرف می‌زدند. مزدوران رژیم اسلامی در این روز فقط نظاره‌گر همبستگی و قدرت طبقاتی کارگران سنندج بودند.

اول ماه مه ۱۳۶۵

رژیم اسلامی در اول مه ۶۵ نیز مانند سال ۶۴، تلاش کرد تا با برگزاری مراسم فرمایشی از تجمعات مستقل کارگران جلوگیری کند، رژیم که از مراسم سال پیش در استادیوم آزادی خاطره خوشی نداشت، این بار سعی کرد برای شرکت در مراسم خود از هر کارخانه ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر را انتخاب کند و با توجه به اعلام سال ۶۵ به عنوان سال بسیج جنگی، این روز را در خدمت اهداف جنگ ارتجاعی قرار دهد. به این منظور رژیم اسلامی کارگران انتخابی را به صورت نیروهای نظامی وابسته به پایگاه‌هایی که خود در کارخانه‌ها ایجاد و نام‌گذاری کرده بود، جمع‌آوری کرد. عوامل رژیم که بیم داشتند حتا کارگران انتخاب شده هم در مراسم دولتی شرکت نکنند، به کارگران وعده دادند که در صورت شرکت در مراسم، دو روز تعطیلی با دستمزد دریافت خواهند کرد، از مجموع ۱۰ تا ۱۲ هزار نفری که قرار بود در استادیوم امجدیه جمع شوند، در صبح اول مه فقط حدود ۲۵۰۰ نفر حاضر بودند، حوالی ظهر که مراسم به پایان نزدیک می‌شد از آن جمعیت ۲۵۰۰

نفره دیگر کسی جز عوامل رژیم اسلامی در استادیوم نمانده بود، مراسم دولتی اول مه ۶۵ نیز در بی‌آبرویی کامل برای رژیم سرمایه سپری شد.

در کارخانه‌های زامیاد، بهپوش، سینادارو و رادیاتور ایران، کارگران با جمع‌آوری پول و خرید گل و شیرینی اول مه را جشن گرفتند. کارگران بهپوش و همچنین کارگران ایران تایر، به مناسبت روز کارگر یک دوره مسابقه فوتبال نیز بین تیم‌های کارگری ترتیب دادند. این مسابقات بر سر کاپ اول ماه مه که توسط خود کارگران تهیه شده بود، صورت می‌گرفت.

کارگران یکی از شرکتهای ساختمانی تهران که از ملیت‌های مختلف فارس، کرد و افغان بودند، اول مه را با برپائی یک مراسم مستقل جشن گرفتند. کارگران برای جشن خود گل و شیرینی خریدند. شعارهای اول مه را بر در و دیوار نصب کردند. یکی از کارگران درباره اهمیت روز کارگر و سیاست‌های ضد کارگری رژیم اسلامی سخن گفت. کارگران در ادامه در مورد نقاط ضعف و قوت مبارزات خود و لزوم حمایت از کارگران افغانی حرف زدند. یاد کارگران شیکاگو و تمامی کارگران جان‌باخته را گرامی داشتند. این جشن با شکوه و مستقل کارگری با سرود انترناسیونال پایان گرفت. در سنج اول مه ۱۳۶۵، روز مراسم گسترده و کارگری بود. شعارهای اول مه همه جا بر دیوارها نقش بسته بود. تراکت‌ها و فراخوان‌های حزب کمونیست ایران دست‌به‌دست می‌گشت. مزدوران جمهوری اسلامی در دسته‌های چند نفره شهر و بویژه مراکز و محلات کارگری را کنترل می‌کردند. مراسم روز کارگر در سالن کارخانه پوشاک برگزار میشد. حدود ۲۰۰ نفر از کارگران به همراه گروه‌هایی از کارگران کارگاه‌های مختلف، کارگران اصناف و کارگران ساختمانی و کارگران بی‌کار جشن جهانی خود را با صحبت درباره اهمیت تاریخی و طبقاتی این روز آغاز کردند. قطعنامه‌ای در مورد مطالبات کارگری نظیر بیمه بی‌کاری، کاهش ساعت کار و ممنوعیت کار قراردادی، رسمیت تعطیلی اول مه و حق ایجاد تشکل‌های کارگری به تصویب رساندند و با شعار اتحاد اتحاد، کارگران اتحاد، جشن خود را خاتمه دادند.

در کارخانه شاهو و در سندیکای نانوائی سنج هم مراسم اول مه برگزار شد. در محلات کارگرنشین شهر به مناسبت این روز شیرینی پخش شد و در خانواده‌های کارگری، گردهمایی، تبریک و بحث اول مه وسیع و گرم بود.

اول ماه مه ۱۳۶۶

اول مه ۶۶، سال ابتکار کارگران در برگزاری مراسم مستقل کارگری بود. سیاست رژیم در مقابله با روز کارگر سال ۶۶ پرهیز از کشمکش و خودداری از برگزاری مراسم فرمایشی و راه‌اندازی

دستجات حزب الله بنام کارگران بود. رژیم اسلامی مجبور شده بود اعلام کند که روز کارگر را برسمیت می شناسد. هم زمانی اول مه ۶۶ و با روز جمعه به رژیم امکان می داد تا بدون آبروریزی و در سکوت از برگزاری مراسم دولتی بگذرد و صرفاً به پخش چند پیام در نماز جمعه و برگزاری مراسم اعزام به جبهه های جنگ خود را مشغول کند. اما در جبهه کارگران، شادی و سرور فرا رسیدن جشن همبستگی جهانی کارگران کارخانه ها و محلات کارگرنشین را فرا گرفته بود:

اصفهان: چند پلاکارد سرخ با شعار گرامی باد روز جهانی کارگر و اول مه یادآور اتحاد جهانی طبقه کارگر است جلوه زیبایی به قسمتی از زاینده رود داده بود. شب اول مه مزدوران جمهوری اسلامی متوجه غیردولتی بودن این شعارها شدند و تلاش کردند شعارها را جمع کنند. خانواده هایی که به طور اتفاقی در کنار این پلاکاردها گرد هم آمده بودند، اعتراض کردند. درگیری آغاز شد. عده ای از مردم دستگیر شدند. اما ادامه اعتراض و بالا گرفتن آن سبب آزادی آنها شد. بالاخره در اواخر شب مزدوران سرمایه موفق شدند پلاکاردها و شعارهای اول مه را جمع آوری کنند.

کارخانه نازیاف: قبل از فرا رسیدن روز کارگر سال ۶۶، کارگران مصمم شدند که با جمع آوری پول و خرید شیرینی، جشن مستقل کارگری برپا کنند. مدیریت چند بار عوامل خود را به میان کارگران اعزام کرده بود تا پول شیرینی را از مدیریت قبول کنند. کارگران جواب داده بودند: این روز، روز کارگران است نه روز اتحاد کارگر و کارفرما. امروز، روز اتحاد کارگران علیه سرمایه داران است.

کارخانه پروفیل نیمه سبک: جشن اول مه در این کارخانه با استقبال بیش تر کارگران نسبت به سال های گذشته روبه رو شد. اکثر کارگران با دادن پول برای خرید گل و شیرینی از برگزاری مراسم مستقل اول مه حمایت کردند. کارگران به علت هم زمانی اول مه با تعطیلی جمعه، جشن خود را در ۹ اردیبهشت با تبریک به یکدیگر و صرف شیرینی برپا کردند.

تعدادی از کارگران ساختمانی تهران از روزهای قبل از اول مه به پیشواز جشن همبستگی خود رفتند. ساختمان نیمه کاره ای به عنوان محل برگزاری جشن انتخاب شد و با گل و پوستر و شعارهای اول مه به نحو زیبایی تزئین گشت. عصر جمعه اول مه، مراسم با یک دقیقه سکوت به یاد همه کارگران جان باخته آغاز شد. کارگری در مورد تاریخچه روز کارگر صحبت کرد. مراسم با صرف شام و صحبت در باره مسائل کارگری ادامه یافت. و بالاخره کارگران با روحیه ای شاد و مصمم و با تاکید بر برگزاری اول مه سال بعد، مراسم خود را پایان دادند.

کارگران کارخانه های جنرال استیل، سپنتا، لنت ترمز، سینا دارو، پارس الکتریک و رانندگان یکی از سرویس های تاکسیرانی تهران هم با خرید گل و شیرینی به استقبال اول مه رفتند و جشن همبستگی جهانی خود را به خاطر هم زمانی تعطیلی اول مه با تعطیلی جمعه، روزهای قبل از اول

مه برپا کردند. کارگران لنت ترمز و سپتنا به مناسبت اول مه مسابقات ورزشی هم در بین تیم‌های کارگری ترتیب دادند.

کارگران رادیاتور ایران، دو روز قبل از اول مه روز کارگر را جشن گرفتند. مدیریت و انجمن اسلامی کارخانه هم تلاش داشتند در هیات برگزارکننده مراسم روز کارگر، جشن مستقل کارگران را برهم زنند، در نتیجه در رادیاتور ایران دو مراسم جداگانه برگزار شد. مراسم کارگران و مراسم کارگزاران سرمایه. کارگران با پخش شیرینی و تبریک اول مه جشن خود را آغاز کردند. انجمن اسلامی هم بعد از ظهر یک جلسه سخنرانی ترتیب داد که با تحریم کامل کارگران روبه‌رو گردید. کارگران کشاورزی ورامین: از سه روز قبل از اول مه، کارگران پرچم سرخی را با شعار اول مه روز جهانی کارگر را به کارگران تبریک می‌گوئیم بر سر در محل کار خود نصب کرده بودند. ماشین‌سازی تبریز: کارگران به مناسبت اول مه روز پنج‌شنبه دست به کم کاری زدند. روز شنبه مدیریت ۲۰ تن از کارگران را به جرم اخلاف در میان کارگران مسلمان به مدت ۱۵ تا ۳۰ روز از کار تعلیق کرد. کارگران اعتراض کردند و مدیریت و انجمن اسلامی را به خاطر تعلیق همکاران خویش بازخواست نمودند.

سنندج: اول مه ۶۶ در سنندج، باشکوه‌تر و گسترده‌تر از همیشه بود. جمهوری اسلامی از روزهای قبل با بسیج نیروهای سرکوبگر، راه‌اندازی تبلیغات جنگی، کنترل خیابان‌ها، محاصره محلات کارگری و تفتیش بدنی وسیع مردم به پیشواز اول مه آمده بود. رژیم اسلامی، رسماً اعلام کرده بود که هیچ مراسم مستقلی نباید برگزار شود. اما از روز قبل از اول مه کارگران و زحمتکشان سنندج دست به کار شدند. تراکت‌ها و فراخوان‌های حزب کمونیست در محلات کارگری پخش می‌شد. جشن‌های متعددی در پاساژ عزتی، کارخانه پوشاک، کارخانه شاهو و در میان کارگران قناد و خانواده‌های کارگری برپا شد. در مراسم پاساژ عزتی که دو هزار زن و مرد کارگر در آن اجتماع کرده بودند، مراسم با یک دقیقه سکوت بیاد جان‌باختگان راه سوسیالیسم آغاز گشت. کارگری در مورد ضرورت ایجاد تشکل‌های کارگری و شرکت زنان در همه شئون اجتماعی صحبت کرد. چند سرود و ترانه خوانده شد. کارگر دیگری در باره تاریخچه اول مه، ضرورت کاهش ساعت کار، بیمه بی‌کاری، افزایش دستمزدها و فشارهای جنگی صحبت کرد. یک نمایشنامه کارگری اجرا شد و در حالی که شعارهای اول مه سالن را به لرزه درآورده بود قطعنامه ۱۷ ماده‌ای کارگران سنندج به تائید اجتماع کنندگان رسید. قطعنامه اول مه ۶۶ کارگران سنندج، خواهان رسمیت روز کارگر و تعطیلی کار در این روز، حق تشکل و اعتصاب، تدوین قانون کار انقلابی، ایجاد شیرخوارگاه، مهد کودک و مرخصی کافی دوران بارداری، رفاه حال زنان کارگر، لغو ماده ۳۳ قانون کار در مورد اخراج کارگران، ۴۰ ساعت کار در هفته، دستمزد متناسب با افزایش تورم، ممنوعیت

کار کودکان زیر ۱۸ سال، بیمه و بهداشت، امکانات ورزشی و سوادآموزی، تعاونی مصرف و تعاونی مسکن، کار برای بی‌کاران، جلوگیری از سربازگیری در محل کار و تشکیل کمیته حل اختلاف با مشارکت نمایندگان تمام صنف‌های کارگری شده بود.

در مراسم دیگری زنان کارگر در یکی از محلات شهر اجتماع با شکوهی ترتیب دادند. محل برگزاری این مراسم با ستاره سرخ و عکس‌هایی از جان‌باختگان کمونیست تزئین شده بود. در شب اول مه آسمان سنندج از شعله‌های سرخ آتش‌هایی برافروخته شده در فراز کوه‌ها روشن شده بود. بر کوه آبیدر مشرف به شهر سنندج آتشی به شکل ۱۱ اردیبهشت روشن بود. روز اول مه، هزاران تن از مردم در کوه آبیدر گرد آمدند. پرچم سرخ کارگری را به اهتزاز درآوردند. سرود انترناسیونال پخش کردند. از اتحاد و همبستگی جهانی کارگران حرف زدند و شعار زنده باد اتحاد کارگران! زنده باد حزب کمونیست ایران! سر دادند.

اول ماه مه ۱۳۶۷

در اول مه ۶۷ رژیم اسلامی سرمایه، یک بار دیگر به منظور جلوگیری از مراسم مستقل کارگری وارد میدان شد. مراکز کار در تهران به پنج بخش تقسیم شد و قرار گشت در هر یک از این بخش‌ها مراسم دولتی روز کارگر برگزار شود:

در کارخانه پارس الکتریک، مراسم دولتی امکان برگزاری و گردهمایی مستقل را از کارگران گرفت. اکثر کارگران از رفتن به مراسم دولتی امتناع کرده بودند. چند قسمت کارخانه با گل تزئین شد. کارگران گروه گروه درباره مشکلات زندگی صحبت می‌کردند و سخن‌رانی شیادان اسلامی سرمایه در سالن‌های خالی جریان داشت.

کارخانه ایران ناسیونال: کارگران کارخانه برای شرکت در مراسم دولتی در پارس الکتریک تحت فشار مدیریت و کارگزارانش در انجمن اسلامی کارخانه بودند. اسامی کارگرانی که حاضر به شرکت در مراسم نبودند توسط جاسوسان سرمایه نوشته می‌شد. بالاخره تعدادی از کارگران با جبر و زور سوار اتوبوس‌ها شدند و به پارس الکتریک رفتند. از مجموع کارگران این منطقه که هزاران تن می‌شوند، فقط در حدود ۲۰۰۰ نفر در مراسم ضدکارگری رژیم در پارس الکتریک شرکت کردند.

کارخانه پروفیل نیمه سبک: کارگران از قبل تصمیم گرفته بودند اول مه کار را تعطیل کنند. تعداد زیادی از کارگران صبح اول مه با دست کشیدن از کار عملاً کار را تعطیل کرده بودند. در این روز کارگران با پخش شیرینی مراسم خود را برپا داشتند. تعدادی از کارگران نیز که تحت فشار مدیریت مجبور به شرکت در مراسم دولتی در کارخانه بنز خاور شده بودند، هنگام بازگشت از

مراسم فرمایشی از اتویوس‌ها پیاده شده و در محوطه سبزی در نزدیکی کارخانه اجتماع کردند و روز همبستگی جهانی خود را گرامی داشتند.

در کارخانه ایران یاسا، کارگران صبح اول مه با گل‌های میخک سرخ وارد کارخانه شدند. میخک‌های سرخ با شعار ۱۱ اردیبهشت روز جهانی کارگر مبارک باد در بعضی از قسمت‌ها بر روی دستگاه‌ها نصب شد و جلوه زیبایی به محل کار کارگران داد.

کارگران شیفت دوم هم اول مه را جشن گرفتند. انتظامات کارخانه گل‌های میخک کارگران را هنگام ورود به کارخانه‌ها از آن‌ها گرفته بود. کارگران اعلام کردند در صورتی که گل‌ها به آن‌ها پس داده نشود، اقدام به اعتراض می‌کنند. رئیس شیفت به ناچار به انتظامات دستور داد تا گل‌ها را در اختیار کارگران قرار دهد. کارگران رستوران کارخانه را با گل‌های میخک سرخ گل‌باران کردند و با پخش شیرینی روز خود را جشن گرفتند. کارگران به رسم اتحاد بخشی از شیرین‌ها را با یادداشت تبریک اول مه برای کارگران شیفت یک و سه جا گذاشتند.

کارگران شیفت سه نیز با گل و شیرینی به کارخانه آمدند. به مدت نیم ساع دستگاه‌ها را خاموش و کار را تعطیل کردند. شیرینی خوردند و درباره مسائل کارگری به بحث و گفت‌وگو پرداختند.

کرج: رژیم اسلامی یک راهپیمایی را به کارگران کارخانجات مختلف حومه کرج تحمیل کرد. اما در عمل زمانی که کارگران از سروی‌سها پیاده می‌شدند و نیز در حین راهپیمایی، کارگران به طور دستجمعی و یا انفرادی محل را ترک کردند به طوری که اکثر پلاکاردهای کارخانجات به خاطر جلوگیری از آبروریزی جمع گردید و تنها تعداد بسیار ناچیزی که عمدتاً کارگر نبودند در مراسم دولتی شرکت کردند. حزب الهی‌های شرکت کننده در مراسم، هیستریک علیه کمونیست‌ها شعار می‌دادند چون کمونیست‌ها را مسبب تحریم مراسم می‌دانستند.

اول مه ۶۷ کارگران سنندج، با برپائی یک اجتماع چند هزار نفره، همبستگی و قدرت طبقاتی خود را به رژیم اسلامی سرمایه نشان دادند. در تدارک مراسم روز کارگر، از چند روز قبل از اول مه، نمایندگان کارگران فلزکار، تعمیر کار، نجار، خیاط و چندین صنف دیگر به اداره کار سنندج مراجعه می‌کنند و محل مناسبی برای مراسم مستقل خود می‌خواهند. مسئولان اداره کار ظاهراً مخالفتی نمی‌کنند اما با کارشکنی تلاش می‌کنند فرصت تدارک مراسم را از کارگران بگیرند و آن‌ها را به مراسم دولتی بکشانند. کارگران پیگیر هستند. مسئولان اداره کار به ناچار روز ۱۱ اردیبهشت، دبیرستان رازی را که در میان پایگاه‌های نظامی رژیم قرار دارد، به کارگران می‌دهند. این شروط هم برای برگزاری مراسم جلوی کارگران گذاشته می‌شود: به هنگام مراسم هیچ کس حق روزه‌خواری ندارد، زنان باید حجاب اسلامی را رعایت کنند، مراسم باید با آیه‌ای از قرآن شروع

گردد، موسیقی نباید پخش شود، سخنرانان نباید با سرو صورت پوشیده سخنرانی کنند، نمایندگان جلسه تشکیل می‌دهند. هیچ‌یک از شروط کارگزاران رژیم اسلامی پذیرفته نمی‌شود. قطعنامه سال گذشته کارگران سنندج، به عنوان قطعنامه اول مه ۶۷ مجدداً انتخاب می‌گردد. بعد از ظهر اول مه، همه کارها صورت گرفته است. در مدت کوتاهی اطاق‌ها، سالن‌ها و حیاط دبیرستان رازی مملو از جمعیت مشتاق می‌شود. تعداد جمعیت حدود ۱۰ هزار نفر است. محل مراسم با شعارهای اول مه آرایش یافته است. سرود انترناسیونال، آغاز مراسم کارگران سنندج است. کارگری در مورد تاریخچه روز کارگر و مسائل مشخص کارگران چون افزایش دستمزد، بیمه بی‌کاری، گرانی سرسام آور، بی‌حقوقی زنان، حق تشکل و اعتصاب و امکانات بهداشتی و درمانی صحبت می‌کند. جمعیت یک پارچه شور و شوق است. سرودهای انقلابی خوانده می‌شود. شعار زنده باد حزب کمونیست ایران! و زنده باد سوسیالیسم! سرداده می‌شود. در بخش تربیون بحث آزاد، کارگران در باره هر مسئله‌ای از جمله ضرورت مبارزه علیه جمهوری اسلامی و سرنگونی آن بحث می‌کنند. جمعیت با شیرینی و شکلات پذیرایی می‌شوند. در پایان قطعنامه ۱۷ ماده‌ای کارگران سنندج به تأیید جمعیت می‌رسد. کارگران با قلب‌های سرشار از رفاقت کارگری و چهره‌های شاد و مصمم از کنار پایگاه‌های مزدوران سرمایه می‌گذرند و راهی خانه‌هایشان می‌شوند.

در کارخانه شاهو نیز با دسته‌های گل به کارخانه آمدند و شعارهای اول مه را در کارخانه نصب کردند. مزدوران اسلامی در میان شور و اراده کارگران حتا جرات طرح فراخوان شرکت در مراسم دولتی را نیافتند.

مهاباد: از روزهای قبل از اول مه، ساکنین یکی از محلات شهر به استقبال جشن همبستگی خود رفتند. در روز ۱۱ اردیبهشت، شور و نشاط سراسر محله را فرا گرفت. کارگران نانوائی کار را تعطیل کردند. کارگران با رفت و آمد به خانه یکدیگر و بحث حول مسائل کارگری اول مه را گرامی داشتند.

اول ماه مه ۱۳۶۸

اول مه ۶۸، در شرایطی فرا رسید که جمهوری اسلامی پس از شکست سیاست‌های جنگ طلبانه‌اش، به صف کارگران پیشرو و رهبران عملی جنبش کارگری حمله برد، تعداد زیادی را دستگیر و راهی سیاهچال‌ها نمود و بسیاری را همراه هزاران زندانی سیاسی قتل عام کرد. کارگران ایران از این رو، اول مه ۶۸ را در خانواده‌ها و محافل کارگری به دور از چشم مزدوران جنایت کار رژیم اسلامی جشن گرفتند.

اما، در کردستان، اول مه، نیروی کارگران بر شهرها سایه افکند. ۱۱ اردیبهشت ۶۸، در کردستان

واقعا روز کارگران بود. در محلات کارگری همبستگی و شادی از اعلام آن موج می زد. کارگران با همه وسائلی که در دسترس داشت به ابراز وجود ایستاده بودند. برپائی گردهمآئی ها و اجتماعات کارگری از سنندج تا مهاباد و سقز و مریوان گسترش یافت.

سنندج: همه به روز کارگری که در راه بود می اندیشیدند. به رادیوهای حزب کمونیست ایران با علاقه گوش می دادند. اهمیت روز کارگر را یادآور می شدند و رسیدنش را گوش زد می کردند. از اوائل اردیبهشت، مراکز کار و محلات کارگرنشین هر دو کانون های تدارک روز کارگر شده بودند. به ابتکار محلات کارگری در آخرین جمعه قبل از اول مه یک کوهنوردی سازمان یافت. می رویم خار جمع کنیم بهانه ای بود که همه به مزدوران گشت جمهوری اسلامی در سر راه خود می گفتند. در مسیر راه فاصله به فاصله شعار آزادی برابری حکومت کارگری، مرک بر جمهوری اسلامی، خفقان، بی کاری، این است هدیه جمهوری اسلامی و زنده باد کومه له و زنده باد حزب کمونیست، به چشم می خورد. تا ساعت پنج صبح صدها نفر بر فراز آبیدر جمع شده بودند. روی قله پلاکاردهای بزرگی با شعارهای ۱۱ اردیبهشت روز جهانی کارگران و زنده باد آزادی برابری، حکومت کارگری، در اهتزاز بود. دختران و پسران جوان رقص پرشوری به راه انداختند. ساعت ۹ در میان شادی مردم، پرچم سرخی بر یک بلندی نصب شد. ساعت ۱۰ کاروان مردم شاد و خندان دسته دسته راه سنندج را در پیش گرفتند.

کارخانه شاهو سنندج: مراسم اول مه ساعت ۱۲ آغاز گشت. در اجتماع عمومی کارگران، چند سخنرانی شد. کارگران سرود و آواز خواندند. شیرینی پخش شد. قطعنامه ای در ۱۶ ماده به تصویب رسید و در میان شور و احساسات حاضران، جشن همبستگی اول مه پایان گرفت.

اجتماع بزرگ اول مه کارگران سنندج، در سالن ورزشی تختی برپا شد. کارگران از چند روز پیش به دنبال این سالن بودند، اداره کار سنندج، تا ظهر ۱۱ اردیبهشت، کارگران را بی جواب گذاشته بود. بعد از ظهر کارگران دسته دسته به طرف سالن تختی به راه افتادند. اجتماع وسیعی جلوی سالن تشکیل شد. درهای سالن را نیروی کارگران باز کرد. شعارها و پلاکاردها نصب شد: کارگران جهان متحد شوید، پیروز باد ۱۱ اردیبهشت روز جهانی کارگر، ما کارگران کردستان از مبارزات کارگران فلسطین پشتیبانی می کنیم. در فاصله کوتاهی حدود ۶۰۰۰ نفر در سالن جای گرفتند. سرود انترناسیونال همراه با غرور و شادی کارگران آغاز مراسم را اعلام نمود. در باره تاریخچه روز کارگر، تشکلهای کارگری و ظلم و ستم به زنان سخنرانی شد. آخرین سخنران یک کارگر ۱۵ ساله بود. او شرح داد که چگونه سرمایه داران بعلت نیاز خانواده های کارگری، کودکان و نوجوانان آن ها را می ربایند و در بازار بی رحم و پر از شقاوت، به کار برده وار می کشند. احساسات عمیق حاضران برانگیخته شد. متن چاپ شده قطعنامه اول مه در ۲۳ ماده پخش شد. بندهای قطعنامه

یک به یک خوانده و به تائید اجتماع کنندگان پرشور رسید. پس از تصویب قطعنامه در حالی که هزاران زن و مرد، پیر و جوان سرود آتش سرخ (ئاگره سوره) را می خواندند، اجتماع با شکوه کارگران سنندج پایان گرفت و راهپیمائی اول مه آغاز شد. هزاران تن از خانواده های کارگری دوش به دوش هم به راه افتادند. در طول راه مردم انقلابی دسته دسته به راهپیمایان اول مه می پوستند. هزاران نفر هم صدا شعار می دادند: «اتحاد، اتحاد، کارگران اتحاد!»، «زنده باد آزادی، برابری، حکومت کارگری!»، «زنده باد سوسیالیسم!»، «زنده باد کومه له!»، «زندانی سیاسی آزاد باید گردد!». راهپیمائی در نزدیکی چهار راه طالقانی خاتمه یافت. راهپیمایان در کوچه و محلات پخش شدند. اجتماعات کوچک در ده ها نقطه شهر برپا شد. بر بالای کوه آبیدر آتش روشن بود. احساس غرور و شادمانی در سینه کارگران سنندج موج میزد. مزدوران جمهوری اسلامی در تمام این روز فقط صحنه های شورانگیز اجتماع و راهپیمائی خانواده های کارگری را می پائیدند. رژیم اسلامی، سرمایه سعی کرده بود در مقابل اراده هزاران زن و مرد مصمم، این روز را فقط بی بلا بگذراند.

در مهاباد، سقز و مریوان هم اول مه ۶۸ تصویر دیگری، سراسر شادمانی به شهر داده بود. علی رغم کنترل نظامی و آماده باش نیروهای سرکوبگر رژیم اسلامی، کارگران از روزهای قبل به استقبال روز کارگر آمده بودند. در ۱۱ اردیبهشت، محله های کارگرنشین، شاهد تعطیلی کار، و دید و بازدید خانواده های کارگری بود. در ده ها تجمع خانوادگی و کارگری در باره تاریخچه اول مه، اهمیت و جایگاه طبقاتی آن و مشکلات و مطالبات کارگری مانند بی کاری، گرانی و ضرورت افزایش دستمزدها صحبت شد. در بسیاری از محلات کارگرنشین آتش روشن بود و مردم با شیرینی از یکدیگر پذیرایی می کردند.

قطعنامه کارگران سنندج در اول مه ۱۳۶۸

کارگران، زحمتکشان، رفقای هم سرنوشت!

اول ماه مه، ۱۱ اردیبهشت روز جهانی کارگران و روز تجلی اتحاد و همبستگی کل کارگران جهان را از هر ملت و نژاد و دین و جنسی به همه تبریک و شادباش می گوئیم. ما نیز همگام با هم طبقه ای هایمان در سراسر جهان این روز تاریخی را گرامی می داریم. این روز را در حالی جشن می گیریم که کارگران با شعار کارگران جهان متحد شوید، می روند تا با نیروی عظیم و متحد خود خواسته ها و اهداف خود را به روشنی تمام اعلام و در جهت اعاده مطالبات و توقعات روزافزون خود با نیروی افزون تری به پیش روند. این روزی است که کارگران جهان دست در دست هم با هم

پیمان اتحاد خود را تازه می‌کنند و این روز است که نه تنها یادی می‌کنیم از اعتصاب عمومی کارگران امریکا و به خاک و خون کشیدن کارگران معترض شیکاگو در سال ۱۸۸۶ در ۱۰۳ سال پیش بلکه روز است که خواسته‌ها و توقعات مان را بیان و بر این خواسته‌ها پای می‌فشاریم و قطعنامه‌ای شامل ۲۳ ماده اعلام می‌داریم، ما کارگران کردستان خواستاریم:

- ۱_ ما خواهان به رسمیت شناختن و تعطیلی ۱۱ اردیبهشت روز جهانی کارگر هستیم:
- ۲_ ما خواستار برسمیت شناختن شکل‌های کارگری اعم از شورا، سندیکا و اتحادیه و کمیته حل اختلاف میان کارگران و کارفرمایان با حضور نماینده واقعی کارگران می‌باشیم.
- ۳_ اگر زنان نصف جامعه را تشکیل می‌دهند ما کارگران کردستان خواستار برابری حقوق کامل مردان و زنان در مقابل کار برابر و در کلیه شئون زندگی اجتماعی و اقتصادی و سیاسی هستیم،
- ۴_ ما خواستار ممنوعیت کار کودکان کم‌تر از ۱۸ سال می‌باشیم.
- ۵_ ما خواستار افزایش دستمزد کارگران با توجه به بالا رفتن تورم و هزینه خانواده پنج نفره هستیم.
- ۶_ حداقل دستمزد کارگران با توجه به بالا رفتن تورم و هزینه خانواده پنج نفره که توسط نمایندگان واقعی کارگران تعیین می‌گردد را خواستاریم.
- ۷_ ما خواستار برقراری ۴۰ ساعت کار در هفته و دو روز تعطیلی متوالی در هفته هستیم.
- ۸_ ما خواستار ممنوعیت هر نوع اضافه‌کاری و شب‌کاری در کلیه واحدهای تولیدی و غیرتولیدی جز کارهای ضروری اجتماع آن‌هم با حقوق و مزایای دو برابر می‌باشیم.
- ۹_ ما خواستار ممنوعیت هرگونه قطعه‌کاری و کار کنتراتی هستیم.
- ۱۰_ ما خواستار ممنوعیت هرگونه اخراج و پائین آوردن دستمزدها از طرف کارفرمایان به بهانه‌های مختلف می‌باشیم.
- ۱۱_ ما خواستار ایجاد بیمه بی‌کاری برای افراد بی‌کار و آماده بکار اعم از زن و مرد بالاتر از ۱۸ سال هستیم.
- ۱۲_ همان‌طور که می‌دانیم باعث اصلی فساد و فحشا و اعتیاد، فقر و بی‌کاری در جامعه است. ما خواستار ایجاد کار مناسب برای کلیه زنان و مردان بالاتر از سن ۱۸ سال می‌باشیم.
- ۱۳_ ما خواستار مسکن مناسب، بهداشت و تعاونی مصرف در محل‌های مناسب برای کارگران و

زحمتکشان هستیم.

۱۴_ ما خواستار اجباری بودن تحصیل برای تمامی فرزندان کارگران و زحمتکشان تا سن ۱۸ سالگی با مخارج دولت هستیم.

۱۵_ ما خواستار افزایش روزهای مرخصی از ۱۲ روز به ۳۰ روز در کلیه واحدهای تولیدی و غیرتولیدی برای کارگران هستیم.

۱۶_ ما خواستار ایجاد تسهیلات رفاهی برای زنان اعم از مهد کودک، شیرخوارگاه و مرخصی کافی برای زنان باردار و ایجاد رختشوی خانه‌های عمومی در محل‌های کار هستیم.

۱۷_ ما کارگران خواستار کاهش فوری قیمت کالاهای ضروری و مایحتاج عمومی اجتماع هستیم.

۱۸_ ما خواهان پرداخت بموقع دستمزدها و بن کالاها می‌باشیم.

۱۹_ ما خواستار تحویل کالاهای اساسی که بتواند کمکی به سطح معیشت ما کارگران در مقابل تحویل بن‌های کارگری باشند، هستیم.

۲۰_ ما خواهان به مجازات رسانیدن افراد رشوه‌خوار و سودجو در تمام ادارات و موسسات دولتی و خصوصی می‌باشیم.

۲۱_ ما خواستار فراهم کردن امکانات ورزشی و تفریحی برای کارگران در محل‌های کار و زیست کارگران هستیم.

۲۲_ ما کارگران کردستان پشتیبانی قاطعانه خود را از مبارزات حق طلبانه کارگران و زحمتکشان فلسطینی علیه اسرائیل و امپریالیسم اعلام می‌داریم.

۲۳_ ما کارگران کردستان پشتیبانی قاطع خود را از مبارزات کارگران جهان در راه به ثمر رسانیدن خواسته‌های برحق خود اعلام می‌داریم.

زنده باد اول ماه مه (۱۱ اردیبهشت)

جشن اتحاد و همبستگی کارگران جهان

تهیه و تنظیم: کمیته خارج کشور حزب کمونیست ایران

بازتکثیر: اول ماه مه ۲۰۰۳